

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 март 2022 г.

12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹
Февруари 2022 г.

През февруари 2022 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 9.9% при 10% годишното нарастване през януари 2022 година. В края на февруари 2022 г. *широките пари* са 127.024 млрд. лв. (86.5% от БВП³) при 125.758 млрд. лв. към януари 2022 г. (85.7% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през февруари 2022 г. с 16.9% на годишна база (16.2% годишен ръст през януари 2022 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП в размер на 146.819 млрд.лв. за 2022 г. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на февруари 2022 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 103.031 млрд. лв. (70.2% от БВП), като годишното им увеличение е 8.5% (8.3% годишно повишение през януари 2022 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 32.238 млрд. лв. (22% от БВП) в края на февруари 2022 година. В сравнение със същия месец на 2021 г. те се увеличават с 10.1% (7.8% годишно повишение през януари 2022 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 16.8% на годишна база през февруари 2022 година (11.1% годишно повишение през януари 2022 г.) и в края на месеца достигат 3.782 млрд. лв. (2.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 67.011 млрд. лв. (45.6% от БВП) в края на февруари 2022 година. Те се увеличават със 7.3% спрямо същия месец на 2021 г. (8.3% годишен ръст през януари 2022 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 79.372 млрд. лв. в края на февруари 2022 година. Те се увеличават с 12.9% спрямо същия месец на 2021 г. (11.8% годишно повишение през януари 2022 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 79.616 млрд. лв. и нараства спрямо февруари 2021 г. с 12% (11% годишно увеличение през януари 2022 година). През февруари 2022 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 9.8%, като достигат 74.617 млрд. лв. (8.7% годишно увеличение през януари 2022 година).

В края на февруари 2022 г. кредитите за неправителствения сектор са 72.275 млрд. лв. (49.2% от БВП) при 71.362 млрд. лв. към януари 2022 г. (48.6% от БВП). През февруари 2022 г. те се увеличават на годишна база с 9.7% (8.5% годишно повишение през януари 2022 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 225.5 млн. лева. На годишна база

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са 225.6 млн. лв. (в т. ч. 16.2 млн. лв. през февруари 2022 г.), а обратно изкупените кредити – 0.1 млн. лв. (през февруари 2022 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 6.6% на годишна база през февруари 2022 г. (4.8% годишно повишение през януари 2022 г.) и в края на месеца достигат 38.181 млрд. лв. (26% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 29.316 млрд. лв. (20% от БВП) в края на февруари 2022 година. Спрямо същия месец на 2021 г. те се увеличават с 13.8% (13.6% годишно повишение през януари 2022 година). В края на февруари 2022 г. *жилищните кредити* са 14.372 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 18.1% (17.9% годишно увеличение през януари 2022 година). *Потребителските кредити* възлизат на 13.416 млрд. лв. и се увеличават с 11.3% спрямо февруари 2021 г. (11.2% годишно повишение през януари 2022 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ намаляват с 2.9% (6.6% годишно понижение през януари 2022 г.), като достигат 372.9 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самоагети лица* се увеличават с 4% на годишна база през февруари 2022 г. (4.2% годишно повишение през януари 2022 г.) и в края на месеца са 386.8 млн. лв.

Кредитите, предоставени на *финансови предприятия*, са 4.778 млрд. лв. (3.3% от БВП) в края на февруари 2022 година. В сравнение с февруари 2021 г. те се увеличават с 10.3% (9.6% годишно повишение през януари 2022 година).

Графика 3

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 71.880 млрд. лв. в края на отчетния месец при 71.491 млрд. лв. в края на януари 2022 година. Те нарастват с 6.2% в сравнение с февруари 2021 г. (6.7% годишно повишение през януари 2022 година). През февруари 2022 г. чуждестранните активи се увеличават с 11.8% (11.7% годишен ръст през януари 2022 г.), като достигат 85.875 млрд. лева. Чуждестранните пасиви са 13.995 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 53.6% (50.2% годишно повишение през януари 2022 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2019	2020	2021	Януари 2022	Февруари 2022	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	9.9	10.9	10.7	10.0	127,024	9.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	15.5	35.8	16.5	16.2	99,980	16.9
1.1. Пари извън ПФИ	10.5	12.2	16.0	15.3	22,486	15.1
1.2. Овърнайт депозити	17.6	44.8	16.6	16.5	77,494	17.4
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.3	-27.0	-5.6	-7.7	27,043	-10.1
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1.3	1.8	-5.9	-8.0	26,432	-10.4
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	4.8	-95.2	6.3	6.5	611	6.2
3. М3 - М2(=3.1.)	-100.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-100.0	0.0	0.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	3.1	15.3	7.0	6.7	71,880	6.2
1.1. Чуждестранни активи	3.1	12.3	11.3	11.7	85,875	11.8
1.2. Чуждестранни пасиви	2.9	-4.7	41.7	50.2	13,995	53.6
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	14.1	5.4	12.5	11.8	79,372	12.9
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	11.5	7.9	11.9	11.0	79,616	12.0
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	243.8	384.7	85.5	63.2	4,999	60.1
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	9.7	4.5	8.8	8.7	74,617	9.8
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	279.7	-161.7	66.1	72.3	-244	67.4
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	9.7	9.7	9.1	8.3	103,031	8.5
1. Нефинансови предприятия	14.3	10.5	8.5	7.8	32,238	10.1
2. Финансови предприятия	2.4	2.0	16.9	11.1	3,782	16.8
3. Домакинства и НТООД	8.0	9.7	9.0	8.3	67,011	7.3
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	5.9	3.0	4.6	4.8	38,181	6.6
2. Финансови предприятия⁵	46.9	3.6	15.0	9.6	4,778	10.3
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	9.5	6.6	13.4	13.6	29,316	13.8
3.1. Овърдрафт	-2.4	-9.0	-0.5	-0.3	1,155	-0.1
3.2. Жилищни кредити	14.5	11.6	17.6	17.9	14,372	18.1
3.3. Потребителски кредити	10.8	5.0	11.1	11.2	13,416	11.3
3.4. Други кредити	-40.9	-22.0	-4.5	-6.6	373	-2.9
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	-	-	5.8	4.2	387	4.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превъзвешение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Капитивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2019	2020	2021	Януари 2022	Февруари 2022
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	9.9	10.9	10.7	10.0	9.9
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	8.9	21.6	12.2	12.0	12.5
1.1. Пари извън ПФИ	1.7	2.0	2.7	2.6	2.6
1.2. Овърнайт депозити	7.2	19.6	9.5	9.4	9.9
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	1.0	-10.7	-1.5	-2.0	-2.6
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	0.4	0.5	-1.5	-2.0	-2.7
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.6	-11.2	0.0	0.0	0.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	3.1	15.3	7.0	6.7	6.2
1.1. Чуждестранни активи	3.6	14.5	12.9	13.3	13.4
1.2. Чуждестранни пасиви	0.5	-0.8	6.0	6.6	7.2
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	11.5	7.9	11.9	11.0	12.0
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	1.7	3.4	3.4	2.6	2.6
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	9.8	4.5	8.5	8.4	9.4
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	9.1	4.2	8.1	7.9	9.0
а) Нефинансови предприятия	3.3	1.6	2.3	2.4	3.3
б) Финансови предприятия ³	2.3	0.2	0.9	0.6	0.6
в) Домакинства и НТООД	3.6	2.4	4.9	4.9	5.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2022 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.